

Standardy ochrony małoletnich w ośrodkach kuratorskich

I. Zasady udostępniania Standardów ochrony małoletnich

Przy przyjmowaniu małoletniego do ośrodka kuratorskiego, kierownik ośrodka kuratorskiego (zwanego dalej ośrodkiem) zaznajamia małoletniego i jego rodzica (opiekuna) ze *Standardami ochrony małoletnich*. Na prośbę rodzica bądź opiekuna kierownik ośrodka kuratorskiego zobowiązany jest wydać kopię *Standardów ochrony małoletnich* w postaci papierowej albo przesłać w postaci dokumentu elektronicznego na wskazany adres mailowy. Standardy ochrony małoletnich dostępne są na stronie [www sądu rejonowego](http://www.sadu.rejonowy.pl) oraz tablicy ogłoszeń w ośrodku kuratorskim.

Rodzic/opiekun i małoletni składają oświadczenie na piśmie o zapoznaniu się ze *Standardami ochrony małoletnich*.

II. Uwzględnienie sytuacji dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Kierownik ośrodka odbiera od rodziców/opiekunów dziecka skierowanego do ośrodka kuratorskiego pisemne oświadczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do uczestnictwa dziecka w zajęciach prowadzonych przez ośrodek oraz o stanie zdrowia dziecka. Jeżeli dziecko posiada orzeczenie o niepełnosprawności bądź ma specjalne potrzeby edukacyjne, informacje na ten temat powinny się znaleźć w oświadczeniu. Kierownik ośrodka kuratorskiego w *dokumentacji pracy z małoletnim* gromadzi kopie orzeczeń i opinii dotyczących małoletnich, oświadczeń o stanie zdrowia i innych dokumentów, które stanowią podstawę działań podejmowanych wobec małoletniego, doboru właściwych metod oddziaływania wychowawczego i wniosków, co do dalszych kierunków pracy z małoletnim.

III. Regulamin ośrodka kuratorskiego

Kierownik ośrodka jest odpowiedzialny za przygotowanie regulaminu ośrodka kuratorskiego i zaznajomienie z nim małoletnich i rodziców/opiekunów. Regulamin zawiera ogólnie obowiązujące zasady zachowania małoletnich w ośrodku kuratorskim.

III. Odpowiedzialność za przygotowanie personelu do stosowania Standardów ochrony małoletnich

Praca wychowawcza i specjalistyczna prowadzona w ośrodkach kuratorskich oparta jest na poszanowaniu godności i praw dzieci, uwzględnia ich podmiotowość i jest zgodna z zasadami:

- 1) respektowania praw,
- 2) akceptacji,
- 3) prywatności,
- 4) poszanowania potrzeb rozwojowych,
- 5) odpowiedzialności za własne postępowanie,
- 6) przyjaznej komunikacji,
- 7) wspierania kreatywnej aktywności i rozwoju potencjałów,
- 8) twórczych działań wychowawczych,
- 9) transparentności działań wychowawczych i specjalistycznych,

10) współpracy i współodpowiedzialności pracowników ośrodka w działaniach wychowawczych i specjalistycznych,

11) współpracy pracowników ośrodka z dziećmi oraz ich rodzicami/opiekunami, placówkami edukacyjnymi a także środowiskiem lokalnym.

Przed powierzeniem wykonywania obowiązków wychowawcy bądź pracownika ośrodka kuratorskiego, kierownik ośrodka ma obowiązek zaznajomić wychowawcę bądź pracownika ze *Standardami ochrony osób małoletnich*. Po zapoznaniu się z treścią standardów, osoba podpisuje oświadczenie o zapoznaniu się z ich treścią i zobowiązanie do ich stosowania.

V. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a personelem ośrodka kuratorskiego

W trakcie zajęć z małoletnimi w ośrodku kuratorskim każdorazowo przebywa, co najmniej dwóch wychowawców. Wychowawca zapewnia swobodny dostęp do pomieszczeń innym osobom przebywającym w ośrodku kuratorskim. W trakcie zajęć poza ośrodkiem, niedopuszczalne jest pozostawianie małoletnich bez nadzoru wychowawcy.

Zakazane są wszelkie działania polegające na nieakceptowanych (fizycznych, werbalnych lub pozawerbalnych) zachowaniach, których skutkiem jest naruszenie godności lub poniżenie osoby nim dotkniętej, w tym prezentowanie treści o charakterze pornograficznym, stosowaniu przemocy, poniżaniu i ośmieszaniu małoletnich, zawstydzaniu, używaniu gróźb karalnych, uniemożliwianiu indywidualnego korzystania z toalety lub łazienki, podejmowaniu innych działań, które powodują, że poziom stresu osoby małoletniej uniemożliwia jego funkcjonowanie w ośrodku kuratorskim. Wychowawcy w pracy z małoletnimi zobowiązani są do działania w sposób otwarty i transparentny, do sprawiedliwego i równego traktowania małoletnich w ośrodku oraz do zachowania odpowiedniego dystansu emocjonalnego i fizycznego w relacjach z małoletnimi.

VI. Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi

Za własne bezpieczeństwo w ośrodku kuratorskim odpowiada sam małoletni, który został zapoznany z regulaminem, zasadami obowiązującymi w ośrodku oraz standardami ochrony małoletnich. Nad bezpieczeństwem wszystkich małoletnich w ośrodku czuwają wychowawcy. Wychowawca opuszczając pomieszczenie, w którym pozostają małoletni pozostawia drzwi otwarte.

Między małoletnimi zakazane jest używanie jakiegokolwiek formy agresji (polegającej na biciu, popychaniu, szarpaniu), poniżanie i ośmieszanie, zawstydzanie, utrwalanie za pomocą urządzeń służących do nagrywania obrazu, wizerunku małoletniego bez jego zgody, prezentowanie między małoletnimi treści o charakterze pornograficznym, w tym wytworzonego bądź przetworzonego wizerunku małoletniego, używanie gróźb karalnych, uniemożliwianie indywidualnego korzystania z toalety lub łazienki, podejmowanie innych działań, które mogą powodować dystres u małoletniego.

VII. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

Korzystanie z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu możliwe jest jedynie za zgodą wychowawcy. Jeżeli przewiduje to regulamin ośrodka kuratorskiego, na polecenie wychowawcy małoletni zobowiązani są do złożenia własnych urządzeń elektronicznych na czas zajęć w ośrodku, do depozytu. O takiej możliwości należy pouczyć nieletniego i rodziców w momencie przyjmowania nieletniego do ośrodka.

VIII. Procedura podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego, osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa i udzielenie małoletniemu wsparcia

Zdarzenia związane z krzywdzeniem małoletnich uczęszczających do ośrodka należy niezwłocznie zgłaszać kierownikowi ośrodka bądź wychowawcy. Jeżeli podejrzenie krzywdzenia dziecka dotyczy wychowawcy, należy to zgłosić drugiemu wychowawcy bądź kierownikowi ośrodka kuratorskiego. Kierownik ośrodka bądź wychowawca jest zobowiązany, w miarę możliwości, do ustalenia przebiegu i okoliczności zdarzenia i sporządzenia stosownej notatki służbowej. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, kierownik ośrodka bądź wychowawca jest zobowiązany do niezwłocznego poinformowania o zdarzeniu organów ścigania. Jeżeli podejrzenie dotyczy wychowawcy bądź pracownika, kierownik ośrodka do czasu wyjaśnienia sprawy przez organy ścigania ma obowiązek ustanowić zastępstwo wychowawcy bądź pracownika, w stosunku do którego złożył zawiadomienie do organów ścigania.

Jeżeli osobą, której dotyczy podejrzenie jest kierownik ośrodka, zawiadomienie do organów ścigania jest zobowiązany złożyć wychowawca bądź inny pracownik, który powziął wiadomość o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Składając zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez pracownika ośrodka kuratorskiego bądź kierownika ośrodka, o zdarzeniu powiadamia się jednocześnie prezesa sądu rejonowego, przy którym działa ośrodek.

W razie ujawnienia krzywdzenia małoletniego kierownik ośrodka bądź wychowawca:

- 1) izoluje prawdopodobnego sprawcę od pokrzywdzonego małoletniego,
- 2) w razie potrzeby podejmuje działania dla zapewnienia małoletniemu wsparcia, w tym objęcia małoletniego pomocą psychologa,
- 3) zawiadamia rodziców bądź opiekunów małoletniego o zdarzeniu; a jeżeli podejrzenie krzywdzenia pada na rodziców/opiekunów, zawiadamia właściwy sąd opiekuńczy.

W przypadku wątpliwości, podejrzenia, co do stanu trzeźwości małoletniego, pozostawiania pod wpływem narkotyków czy posiadania narkotyków/alkoholu zostanie natychmiast wezwany patrol policji.

IX. Obowiązek aktualizacji standardów ochrony małoletnich

Prezes sądu rejonowego wraz z kierownikiem ośrodka kuratorskiego, co najmniej raz na dwa lata dokonują oceny obowiązujących standardów ochrony małoletnich w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny wymagają pisemnej akceptacji prezesa sądu rejonowego.

Prezes Sądu Rejonowego
w Tarnobrzegu
Michał Dudzic

